

petek, 10. julij 2020

P9_TA(2020)0200

Sklenitev sporazuma o izmenjavi osebnih podatkov za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu, o katerem se pogajata EU in Nova Zelandija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. julija 2020 o priporočilu Evropskega parlamenta Svetu in Komisiji glede sklenitve sporazuma o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu, o katerem se pogajata Evropska unija in Nova Zelandija (COM(2019)0551 – 2020/2048(INI))

(2021/C 371/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju priporočila Komisije za sklep Sveta o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu (COM(2019)0551),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 13. maja 2020 o pooblastilu za začetek pogajanj z Novo Zelandijo o sporazumu med Evropsko unijo in Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Agencijo Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (Listina), zlasti členov 2, 6, 7, 8 in 47,
- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji, zlasti člena 6, in Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 16 in 218,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ UL L 135, 24.5.2016, str. 53.

⁽²⁾ UL L 295, 21.11.2018, str. 39.

⁽³⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

⁽⁵⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 89.

petek, 10. julij 2020

- ob upoštevanju Konvencije Sveta Evrope z dne 28. januarja 1981 o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (ETS št. 108) in njenega dodatnega protokola z dne 8. novembra 2001, ki se nanaša na nadzorne organe in čezmejni prenos podatkov (ETS št. 181),
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov št. 1/2020 o pogajalskem mandatu za sklenitev mednarodnega sporazuma o izmenjavi osebnih podatkov med Europolom in organi kazenskega pregona Nove Zelandije,
 - ob upoštevanju poročila Europa o stanju in trendih na področju terorizma v letu 2019,
 - ob upoštevanju poziva iz Christchurcha, ki so ga sprejeli Nova Zelandija, Francija, Komisija, tehnološka podjetja in drugi, k izbrisu spletnih vsebin o terorizmu in nasilnem ekstremizmu,
 - ob upoštevanju člena 114(1) Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0131/2020),
- A. ker se lahko v skladu z Uredbo (EU) 2016/794 pristojnemu organu tretje države ali mednarodni organizaciji prenesejo osebni podatki, če je to potrebno za izvajanje nalog Europa na podlagi sklepa Komisije o ustreznosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/680, mednarodnega sporazuma v skladu s členom 218 PDEU, ki zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe, kar zadeva varstvo zasebnosti ter temeljnih pravic in svoboščin posameznikov, ali sporazumov o sodelovanju, sklenjenih pred 1. majem 2017, ki omogočajo izmenjavo osebnih podatkov, in v izjemnih okoliščinah na podlagi posameznega primera pod strogimi pogoji iz člena 25(5) Uredbe (EU) 2016/794, če so zagotovljeni ustrezni zaščitni ukrepi; poudarja, da bi moral sporazum povsem spoštovati temeljne pravice in načela, priznana z Listino;
- B. ker morajo biti mednarodni sporazumi, na podlagi katerih lahko Europol in tretje države sodelujejo med seboj in si izmenjujejo osebne podatke, skladni s temeljnimi pravicami, priznanimi z Listino, zlasti s členi 2, 6, 7, 8 in 47, in členom 16 PDEU, in torej spoštovati načelo omejitve namena in pravice do dostopa in popravka; ker bi morali ti sporazumi biti pod nadzorom neodvisnega organa, kot je izrecno določeno v Listini, ter se izkazati za potrebne za izpolnjevanje nalog Europa in sorazmerne s temi nalogami;
- C. ker je v programskem dokumentu Europa za obdobje 2020–2022⁽⁶⁾ poudarjeno, da celovito in uspešno izvajanje dejavnosti Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT), zlasti na operativni ravni, ni mogoče brez tesnega partnerstva s tretjimi državami in organizacijami; ker so stališča EU in Nove Zelandije o svetovnih varnostnih vprašanjih zelo podobna in se obe v zvezi s tem zavzemata za podoben pristop;
- D. ker sta Europol in novozelandska policija že vzpostavila okvir za okrepljeno sodelovanje prek delovnega dogovora in memoranduma o soglasju, ki sta bila podpisana leta 2019 in novozelandski policiji omogočata, da uporablja Mrežno aplikacijo za varno izmenjavo informacij (SIENA) in na sedež Europa v Haagu stalno napoti uradnika za zvezo;
- E. ker je Europol v preteklosti sklenil več operativnih sporazumov o izmenjavi osebnih podatkov s tretjimi državami; ker je leta 2018 Unija začela pogajanja o o tem vprašanju z osmimi državami na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki (Turčija, Izrael, Tunizija, Maroko, Libanon, Egipt, Alžirija in Jordanija); ker je Parlament sprejel resolucije o pogajalskih mandatih za omenjene sporazume⁽⁷⁾;
- F. ker Europol stopnjo ogroženosti zaradi džihadistov označuje kot visoko in ker je bil v letu 2018 terorizem še naprej največja grožnja varnosti v državah članicah; ker je število aretacij desničarskih teroristov ostalo na razmeroma nizki ravni, vendar se je vseeno že tretje leto zapored povečalo; ker so države članice Europolu poročale, da so službe kazenskega pregona leta 2018 uporabile orodja za izmenjavo podatkov, da bi onemogočile, prekinile ali preiskale 129 džihadističnih napadov;

⁽⁶⁾ Programski dokument Europa za obdobje 2020–2022, ki ga je upravni odbor Europa sprejel 25. marca 2020, EDOC# 1003783v20E.

⁽⁷⁾ UL C 118, 8.4.2020, str. 69.

petek, 10. julij 2020

- G. ker Evropski nadzornik za varstvo podatkov od 1. maja 2017 nadzira Europol, poleg tega pa institucijam EU svetuje pri politikah in zakonodaji, ki se nanašajo na varstvo podatkov, tudi pri pogajanjih o sporazumih na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj;
- H. ker utegne biti glede na desničarski teroristični napad na dve mošeji v Christchurchu leta 2019 operativno sodelovanje na podlagi sporazuma med Europolom in Novo Zelandijo z izmenjavo osebnih podatkov bistveno za preprečevanje in pregon drugih hudih kaznivih dejanj in terorističnih napadov, ki bi bili lahko v prihodnosti načrtovani ali izvedeni v EU ali po svetu;
- I. ker bi prenosi osebnih podatkov, zbranih pri preiskavah kaznivih dejanj, ki bi jih nato obdelal Europol v okviru sporazuma, lahko znatno vplivali na življenja zadevnih posameznikov;
1. meni, da bo Evropska unija z sodelovanjem z Novo Zelandijo na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj še boljše zaščitila svoje varnostne interese, zlasti na področju preprečevanja terorizma in boja proti njemu, oviranja organiziranega kriminala in boja proti kibernetškemu kriminalu; spodbuja Komisijo, naj hitro začne pogajanja z Novo Zelandijo o izmenjavi osebnih podatkov med Europolom in pristojnimi organi Nove Zelandije za boj proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu ob polnem upoštevanju pogajalskih smernic, ki jih je sprejel Svet; poziva Komisijo, naj upošteva še druga priporočila iz te resolucije;
 2. vztraja, da mora biti v sporazumu raven varstva podatkov v bistvu enakovredna ravni, določeni v zakonodaji EU, tako v pravi kot v praksi; vztraja tudi, da sporazum ne more biti sklenjen, če takšne ravni varstva ni mogoče zagotoviti; s tem v zvezi opozarja, da je Komisija leta 2012 Novo Zelandijo uradno priznala kot državo, ki zagotavlja ustrezno raven varstva podatkov; vendar ta sklep velja le za zadeve, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2016/679, in se zato ne uporablja za vprašanja preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj;
 3. meni, da je zavoljo učinkovitejšega boja proti hudim kaznivim dejanjem in terorizmu nadvse pomembno dati prednost čezmejni izmenjavi informacij med ustreznimi službami za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, tako znotraj EU kot tudi z globalnimi partnerji;
 4. poziva, naj sporazum vsebuje vse potrebne zaščitne ukrepe in nadzor, kar zadeva varstvo osebnih podatkov, ki so bili določeni v pogajalskih smernicah; ugotavlja, da bi bilo treba prenos občutljivih osebnih podatkov dovoliti le v izjemnih primerih, ko je takšen prenos nujno potreben in sorazmeren za preprečevanje kaznivih dejanj, zajetih v sporazumu, in za boj proti njim; poudarja, da bi bilo treba opredeliti jasna varovala za posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, osebe, povezane s tem posameznikom, in osebe, povezane s kaznivim dejanjem, kot so priče in žrtve, da bi zagotovili spoštovanje temeljnih pravic;
 5. meni, da bi bilo treba v prihodnjem sporazumu v skladu z načelom omejitve namena izrecno določiti seznam kaznivih dejanj, v primeru katerih se lahko izmenjujejo osebni podatki, in sicer v skladu z evropskimi opredelitvami kaznivih dejanj, če so na voljo; meni, da bi moral ta seznam vključevati dejavnosti, ki sodijo v ta kazniva dejanja, ter posledice, ki bi jih prenos teh podatkov verjetno imel;
 6. poudarja, da bi morali preneseni osebni podatki zadevati posamezne kazenske zadeve in da bi bilo treba v sporazumu jasno opredeliti pojem posameznih kazenskih zadev, na podlagi katerega se ocenjuje, ali je prenos podatkov nujen in sorazmeren;
 7. vztraja pri tem, da mora sporazum vsebovati določbo, v kateri bo jasno in natančno določeno, kako dolgo naj se preneseni osebni podatki hranijo na Novi Zelandiji in da jih je treba po koncu tega obdobja izbrisati; zahteva, naj se v sporazumu določijo postopkovni ukrepi za zagotavljanje skladnosti; v zvezi s tem zahteva, naj se v sporazumu zlasti opredeli redni pregled obdobja hrambe in nadaljnjih potreb po hrambi osebnih podatkov, pa tudi druge ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se upošteva časovna omejenost; vztraja, da je treba v izjemnih primerih, ko obstajajo ustrezno utemeljeni razlogi za podaljšanje hrambe podatkov tudi po preteku obdobja hrambe, te razloge in spremno dokumentacijo predložiti Europolu in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov;
 8. poziva Svet in Komisijo, naj v sodelovanju z novozelandsko vlado ter v skladu s sodno prakso Sodišča in v smislu člena 8(3) Listine določita, kateri neodvisni nadzorni organ, ki ima dejanska preiskovalna in intervencijska pooblastila, bo pristojen za nadzor nad izvajanjem mednarodnega sporazuma; poudarja, da se je treba o ustanovitvi tega organa dogovoriti in ga dejansko ustanoviti, preden lahko mednarodni sporazum začne veljati; vztraja, da je treba v sporazumu izrecno navesti ime tega organa;

petek, 10. julij 2020

9. meni, da bi moral mednarodni sporazum vsebovati določbo, na podlagi katere lahko EU sporazum v primeru njegove kršitve začasno prekine ali prekliče; meni, da mora imeti tudi neodvisni nadzorni organ pooblastilo za to, da odloči o začasnem prenehanju ali prekinitvi prenosa osebnih podatkov v primeru kršitve sporazuma; meni, da bi moralo biti na podlagi sporazuma organom dovoljeno, da še naprej obdelujejo osebne podatke, ki sodijo v področje uporabe sporazuma in so bili preneseni pred prenehanjem njegovega izvajanja ali prekinitve; meni, da bi bilo treba uveljaviti postopek za spremljanje in redno ocenjevanje sporazuma, da bi ocenili, ali partnerji ravna v skladu s sporazumom ter tudi, ali sam sporazum deluje v skladu z operativnimi potrebami Europol in z zakonodajo EU o varstvu podatkov;
 10. meni, da bi moral biti nadaljnji prenos podatkov Europol s strani pristojnih novozelandskih organov drugim organom v Novi Zelandiji, tudi za uporabo v sodnih postopkih, dovoljen samo za prvotne namene, za katere je Europol informacije prenesel, te prenose pa bi moral Europol predhodno odobriti; meni, da bi morali nadaljnji prenos podatkov Europol s strani pristojnih novozelandskih organov organom tretjih držav prepovedati;
 11. poziva Svet in Komisijo, naj se o določbah osnutka sporazuma pred njegovim končanjem in med potekom pogajanj posvetujeta z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov;
 12. meni, da bi moral mednarodni sporazum z Novo Zelandijo vključevati pravico posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, do obveščenosti, popravka in izbrisa, kot določa druga zakonodaja EU o varstvu podatkov; s tem v zvezi zahteva, da se v sporazum vključijo jasna in podrobna pravila glede informacij, ki jih je treba zagotoviti posameznikom, na katere se nanašajo podatki;
 13. poudarja, da bo Parlament odobril sklenitev sporazuma le, če bo ustrezno vključen v vse faze postopka; pričakuje, da bo v celoti in proaktivno obveščen o napredku pogajanj v skladu s členom 218 PDEU in da bo dokumente prejel sočasno s Svetom, da bo lahko opravil svojo nadzorno vlogo;
 14. poudarja, da bo odobril sklenitev sporazuma le pod pogojem, da ta ne bo ogrožal pravic do zasebnosti in varstva podatkov ter drugih temeljnih pravic in svoboščin, ki jih zagotavlja Listina; želi dodati, da lahko Evropski parlament v skladu s členom 218(11) PDEU pridobi mnenje Sodišča o tem, ali je sklenitev sporazuma v skladu s Pogodbami;
 15. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji in vladi Nove Zelandije.
-